

Délvidék

Bácskai Napló
Politikai napilap
Felkészítő: Kónya Lajos

MEGJELENIK	
mindennap délután vasár- és ünnepnap kivételével.	
Szerkesztőség és kiadóhivatal:	
Szabadka, IV., Mátyás-út 29.	
Telefonszám 200.	
ELŐFIZETÉSI DÍJAK:	
Helyben hához hozva	
egész évre	32.-
fél évre	16.-
negyed évre	8.-
Védélyes postán hálva	
egész évre	32.-
fél évre	16.-
negyed évre	8.-

Figyelő.

A háboru meggazdagodottjainál kettőt tapasztalunk: kitágul a gyomruk és összezugorodik a szívük. Abba a kitágult gyomorba ömlik a pénz és mennél több ömlik bele, annál nagyobb éhséget érez. A jelszó ez: felhasználni az alkalmat most vagy soha! Háboru évtizedeken át nem volt s Isten tudja mikor lesz. Tehát hajrá! most összeharócsolni, amit lehet, a pénznek szaga nincs, egy-két év múlva mindenki csak a külső fényt fogja látni s az eredetével senki se törődik. A szív, Ó! a szív csak befelé érez, csak önmaga iránt. Mihelyt a mások nyomorúságát megérzi, az éhes gyomor rögtön tiltakozik: mi lesz énvelem? Ki tölt meg engem? S a szív elhalgat, szégyenkezve dobog egy-kettőt és elhallgat, mert most az a fő, hogy a gyomor megteljék.

Azt mondják, hogy a legtöbb gazdag ember valóságos művészetté fejlesztette ki a sirást az adókiadó bizottság előtt. Jajgatott, a kezét tördelte, tagadott, mint egy cigány, égre-földre esküdött, tekergett, mint egy kettévágott földgilibizta, hogy ő ilyen meg olyan nyomorult szegény, akinek semmije nincs és csak a gonosz nyelvek fogják rá azt a rengeteg vagyont, amilyent ő álmában se látott.

Mikor aztán sikerült letagadni, lekönyörögni, lesírni a nagyobb adót és az ajtón kívül volt: ravaszul vigyorgott:

Ezeket sikerült becsapni. Ha tudnák, amit én tudok...

Bácskai utasok figyelmébe!

A „Délvidék“ kapható Zombor, Baja, Ujvidék és Szabadka vasuti hírlap-árusítóinál.

Tárgyalunk az ukránokkal.

Bresztlitovszk, január 6. 4-én és 5-én az ukrán köztársaságnak Bresztlitovszkban jelenlevő kiküldötteivel nem kötelező előzetes tárgyalások folytak és ezek teljesen kielégítő lefolyásúak voltak.

Nines német nézeteltérés Bresztlitovszk miatt.

Berlin, január 6. Hivatalosan megállapítják, hogy néhány lapnak az a híre, mintha Ludendorff és Kühlmann között Bresztlitovszk miatt differenciák támadtak volna amiért Ludendorff benyújtotta lemondását, valótlan.

Anglia békecéljai.

— Önkormányzati jog az osztrák nemzetiségeknek. —

Amsterdam, jan. 6. Reuter-jelentés: Lloyd George nagy beszédet mondott, amelyben ismertette Anglia hadicéljait. Elérkezett — mondotta — a háboru legválságosabb pillanatához. Tanácskozott a munkáspárttal Asquithal, Greyvel. Nyilatkozata nemcsak a kormányt, hanem az ország lakosságának a hangulatát, szándékát, fogja kifejezni. Az európai civilizáció nem függhet többé néhány tárgyaló fél erőszakos határozataitól. Angliának és szövetségeseinek elsősorban Belgium visszaállítása, kártalanítása a népjogok elismerésével a követelése. Ezután jön Szerbia, Montenegró, Románia, Franciaország, Olaszország megszállott területeinek a helyreállítása, idegen hadseregeknek e területekről való visszavonása. A tartós béke alapja az elkövetett jogtalanságok jóvátétele. Angliának szándékában áll a legvégsőig támogatni Franciaországot az 1871-i jogtalanság jóvátételére vonatkozólag. Anglia büszke arra, hogy az antanttal támogatta az új orosz demokráciát; ha azonban Oroszország mai urai a szövetségesekre való tekintet nélkül járnak el, semmi módunk nem lesz Oroszországot megóvni a katasztrófától, mely bizonyosan utol fogja érni. A szövetségek egy minden lengyel területet magában foglaló független Lengyelországot Nyugateurópa egyensúlya érdekében szükségesnek tartanak. Ausztria-Magyarország feldarabolása nincs benne Anglia hadicéljaiban. A monarchia nemzetiségeinek azonban autonómiát kell kapniok. Az olaszok követelésének, hogy fajrokonakkal egyesítesse, teljesednie kell; ugyanez áll Romániáé is. Ha ezek a jogos kívánságok teljesítenek, Ausztria-Magyarország olyan hatalom lesz, mely Európa szabadsága és békéje tekintetében megállhat. Ma azonban a porosz autokrácia játékszere. Anglia nem ellenzi Törökország fennmaradását Konstantinápolyal mint fővárossal, de a Dardanellákat semlegesíteni kell. Végül a népjogok megsértése által elkövetett jogtalanságokat jóvá kell tenni és a békekondrenciának nem szabad megfeleledkeznie az angol tengerészekről sem. Hogy tartós béke teljesüljön, három feltételnek kell teljesülnie, először a szerződések sérthetlenségének elfogadása, másodszer területi megegyezések az önrendelkezési jog alapján, harmadszor nemzetközi szervezettel a fegyverkezési terheket korlátozni kell és a háboru lehetőségét kiküszöbölni.

Wekerle Berlinben.

Berlin, január 7. Wekerle az osztrák pénzügyminiszterrel vasárnap több napi tartózkodásra Berlinbe érkezett.

Tanácskozások Pétervárott.

Berlin, január 7. A központi hatalmak megbízottai Pétervárra érkeztek és tanácskoztak az orosz megbízottakkal arról, hogy megtartsák-e a béketárgyalásokat, vagy ne. Lloyd George beszédéről az a vélemény, hogy semmi újat nem tartalmaz.

22 ezer tonna a tenger fenekén.

Berlin, január 6. Buvárhajóink újabb 22 ezer tonna tartalmu ellenséges hajót süllyesztettek el.

Nem jár a villamos.

Ugy látszik, teljesen igaz van egyik kassai ujság január 3-iki számának, mely azt ujságolja, hogy Szabadkán beszüntették a villamosjáratokat. Ma reggel még jártak félóránként a kocsik, de délelőtt már teljesen beszüntették a járatokat, mert a máv. adott ugyan egy vagon szenet, de az még a sineken van valahol Kelebia felé és míg azt elő nem keresik, nem járhatnak a villamosok. Hogy ezek az állapotok mikor fognak javulni, azt nem lehet tudni. A palicsiak részére holnap reggel egy kocsi még ki fog meenni Palicsra. Délben holnap, ugy mint ma, vonaton mehetnek haza a palicsiak.

A villany a házakban sem ég, sőt az üzemek részére sincs áram. Emiatt nem lehet tudni, mikor jelenik meg ma a Délvidék is.

Mégis csak kellene egy kis intézkedés a város részéről is, hogy ilyen nagy rendellenességek ne forduljanak elő!

Megint kevesebb lisztet kapunk.

Január legelején értesítette a közlekedési miniszter a várost, hogy leszállítja a lisztadagokat. Ma újabb értesítés jött tőle Szabadkához. Azt táviratozza, hogy január 15-től fogva a városnak engedélyezett lisztmennyiséget átmenetileg újra csökkenteni szükséges. A havi 18 vagonból így lett

12; most pedig ezt is kisebbítik. Azt jelenti még a miniszter, hogy a meglévő készletekkel január 15-ig is takarékoskodni kell. Pedig eddig csak 1 kiló és 25 deka járt egy hétre. És nem tudni, ezt mennyire csökkentik. Dehát: háboru van!

A szabadkai nyugdíjasok közellátása.

(Saját tudósításunk.) Szombaton délután a Nyugdíjasok Orsz. Szövetségének szabadkai főnöke választmányi ülést tartott *Fellner Lajos* elnöke alatt, kinek bevezető szavai után felolvasták az állami tisztviselőknek decemberben tartott országos kongresszusa alkalmából a kormányhoz intézett emlékirat kivonatát, amely szerint a nyugdíjasok részére kéri, adjanak nekik természetbeni javakban vagy pénzben annyi háborús segélyt, hogy a tényleges árviszonyoknak megfelelően a legszerűbben megélhessenek.

A tanácskozás legfontosabb pontja a nyugdíjasok közellátásának az ügye volt. A Központ értesítte a szabadkai főnököt, hogy a részükre kért burgonyamennyiségről a legközelebbi idő alatt intézkedni fognak. *Brassó vidékéről* (?) már utaltak is ki burgonyát Szabadkára, de azt a fagy miatt szállítani nem lehet. A szabadkai üzletvezetőség karácsonyra 300 kg. mákot és 100 kg. árpaakat utalt ki a nyugdíjas vasutasoknak. A közlekedési miniszter a máv. jóléti bizottsághoz

leiratot intézett, melyben véleményes jelentéstételre szelítja föl, nem ütközik-e akadályba a nyugdíjasoknak a legszükségesebb élelmiszerekkel a bizottság utján való ellátása. Ráner üzletvezető nyomban válaszolt, hogy ennek semmi akadályja sincs.

A szabadkai nyugdíjasok özvegyeinek és árváinak gyorssegélyirodájába a segélyek szétosztására 3-tagú bizottságot választottak: *Czénerné, Iványinét* és *Jakobcsicsinét*.

Kérvényt intéznek a szabadkai nyugdíjasok *Baloghy Ernő* dr. főispánhoz, hogy a maga hatáskörében segítse előmozdítani a városi kertészeti üzemnél, valamint a város gazdaságosságánál a konyhakermi termények intenzívebb termelését és azoknak a nyugdíjasok részére maximális áron való átengedését.

Még a gyorssegély-iroda működéséről és a pénztár állapotáról tettek jelentést, majd felhívták az egyesület tagjait, hogy ez évi tagdíjait fizessék be *Németh Simon* pénztárosnál a *Lombard* bankban.

Bajmokiak a hadiárvánokért.

A bajmoki rk. elemi iskolások karácsonyi ünnepek alatt előadták a Zita-hadiárvaalap javára négyyszer a kulai káplánnak „A honvéd álma” című alkalmi szindarabját. A 4 előadásból összesen 1886 K folyt be, ami magában véve a legfényesebb bizonyítéka annak, hogy a bajmokiak méltányolták nemcsak a kis művészek vállalkozását, hanem a magasztos célt, melynek érdekében edes mindnyájunknak serakoznunk kell nagy szívvvel és nagy áldozattal.

A szép felülfizetések is erről tanuskodnak, melyekért a rendezőség ezuten mond hálás köszönetet. Felülfizettek: *A felmentettek egy csoportja* nevében *Lichtneckert József* 300 K, *Lichtneckert József* és neje 50, *Hegedüs Lénárd* 100, *Papterkő Simon* 20, *Dr. Amisics Oszkár* 10, *Pfeiffer Pál* 10, *Kiss János* 2, *Nagy Etel* 2, *Czindel Józsefné* 2, ifj. *Svoboda Antal* 10, *Beslity Márk* (szék) 6, *Nevoth N.*

— 90, *Pataresics Istvánné* 1, *Budanovics Ilona* 1, *Lichtneckert Ilona* 2, özv. *Kollár Mikálné* 10, *Utasi Kálmán* 1, *Ruzsick Dezső* 1, *Pfeiffer József* 9, *Schüll János* 1, *Skobrák Sándor* 4, *Keller Máttyás* 20, *Czindel Simon* 1, *Rózsa Gyula* 1, *Almusziné József* 3, *Dr. Bolits József* 4, *Berger János* 3, *Mándity Albertné* 4, *Mándity Lajosné* 6, *Czindel János* 3, *Rettig Ambrus* 20, *Lutz Simon* 4, *Kollár Simon* 1, *Simonkovics Imréné* 1, *Czett Rózi* 1, *Romoda* 5, *Peity Jánosné* — 80, *Herczeg Simon* 4, *Antonovics Julia* 3, *Kollár Márton* 3, *Mess Éva* — 40, *Kollár N. 2*, *Szakács Máttyásné* 7, *Kókai Károly*

10, *Probojcsévics Ilona* 5, *Paer Péterné* 240, *Janda András* 1, *Hajnal Kálmán* 1, *Friebert Antal* — 40, *Czindel János* 1, *Rettig Ambrusné* 11, *Mándity Máttyás* (Bónó fia) 11, *Pfeiffer Jánosné* 1, *Romoda Simonné* 2, *Elgetz Boris* 2, *Veréb N.-né* 1 korona.

A szép anyagi és erkölcsi eredmény *Frazon Ferenc*, *Romoda Lajos* és *Lokner Miklósné* tanítóknak köszönhető. Kiknek a szülők nevében is külön köszönetet mond a rendezőség.

— Tűz a városházán. Ma délután 9 órakor telefonon hívták a tűzoltókat a városházára, hol a IV. kéri adóhivatal padlójából erős füsttört tört elő. De nem történt semmi baj. Lent a kőművesek vizet melegítettek fönt pedig a kéményből egy lyukon füst ment a padló alá. Azt gondolták, hogy a padló ég, de a lyukat betömtek és elejét vették a veszélynek.

LIFKA MOZI

Január 7-8-9, hétfő-kedd-szerda:

Phönix film Phönix film
Egy teljes előadást betöltő mestermű

A vörös Sámson.

Főszereplők:
Csontos Gyula és *Lenkfy Ica*
Kezdete 5 és 8 órakor.

Bácska hősei a legújabb csataterén.

— A repülőgárda bácskai halottja. —

(Saját tudósításunk.) E lap hasábjain volt már alkalmunk vármegyénk ama derék fiait bemutatni, kik a szárazföldön véghezvitt hőstetteikkel irták bele nevüket a magyar nemzet hőseinek könyvébe. Csak nemrégem emlékeztünk meg *Held Jakab*ról, a most már főhadnaggyá előléptetett földinkről, aki annakidején az olasz fronton legelsőnek kapta meg az aranyvitézségi érmet és vele együtt *Triest* helytartójának aranyérmét. Zomborban néhány héttel ezelőtt vezette olárhoz *Faragó János* kir. tafenőgyelős leányát a 23. gyalogezred tartalékos tisztjeinek büszkesége, *Schmidt Béla*, a vas-koronarend tulajdonosa. A délbácskai *Palánka* szülőtte *Reszely Gyula*, fiatal tüzérszázalós, aki a maccedon fronton véghezvitt kiváló haditetteiért már két hazai és három bolgár kitüntetést kapott.

Megyénk tábortestvései közül *Horváth Elemér* és *Szarka Ferenc* mellett a *Ferenc József* rend lovagkeresztje díszíti, *Kanyó Lajos* pedig és *Veres Mihály* a *Signum Laudis* viselik a katonai érdemkereszt szalagján.

Kevesebbet hallottunk bácskaiaknak a modern kor harterén, a levegőben való szerepléséről. Hála Istennek, pedig e téren is megállja helyét a Bácska, dicsőség és fény övezi nevét itt is fiainak tettei révén. Büszke örömtől dagadhat minden bácskai ember keble, mikor hallja a zombori tanító fiának *Konyovics Demeter* serhajóhadnagynak nevét. E hősvolt az, ki 1916 febr. 2-án *Valona* bombázása után „bácskai virtussal” vízi repülőgéppel leereszkedett a bóra dühöngése közben a viharos tengerre, osztágnak megsérült és megmenthetetlen hidroplánját megsemmisítette, majd két megmentett repülőbajtársával az olaszfrancia hadihajók gyűrűjéből *Cattaróba* repült. *Konyovics* mentette meg hidroplánjával 1916. szept. 22-én a mi bombáinktól elsüllyesztett *Foucault* francia tengeralattjáró két tisztjét és 27 tengerészét. E tettéért még az ellenséges országok lapjai is melegehangú cikkeiben meghajtották az elismerés zászlaját.

Szép cikket hoz a magyar ifjúság remek lapja a „Zászlók” idei első két számában egy eddig ismeretlen nevű harterei pilótáról *Hansel Dezső* máv. gyakornokról. A „derék férfitúról” — így nevezi őt lengyel megfigyelő-tisztje — „örömmel vesszük tudomásul, hogy szintén bácskai ember. 1916. dec. 21-én” — egyik izgalmas, de sikeres vállalkozásának napján a *Wippach-völgyben* levő repülőállomásunkon, mint maga mondja, „azzal voltam igen-igen elfoglalva, hogy barakszobácskám ágyán hanyatt feküdtem s erőkimelés okából egyik szememet tartván nyitva: hazaképzelttem magamat anyéim közö Bácskába. Eppen az öcsém papíresákóját ragasztgattam gondolalban, mikor hirtelen „viszszaszólitott” a tábortelefon berregése...

Néhány nappal ezelőtt emlékeztünk meg lapunkban Szabadkai kitüntetett repülőtestvéréről, *Sigmund Ödön* főhadnaggyról és *Király Kornél* századosról.

Most — sajnos a bácskai repü-

lőgárda fájdalmas veszteségéről is be kell számolnunk. Az elesett pilóta — miként tudósítónk jelenti — *Gerszewics József*, *Palánka* hősi halottja. A palánkai polgári és a szegedi felsőipariskola elvégzése után 1912 őszén mint egyéves önkéntes bevonult a haditengerészethez. A háboru kitörése öfélése *Saida* nevű hajóján érte. A háboru alatt a *Dardanelák* védelmében is résztvett, 1917 márciusában a tengeri repülőkhöz helyezték át saját kérelme folytán, pedig itt a beavatottak szerint nem csekély kívánalmakkal állanak a jelentkező elé, ami ugy testi szerzetét, mint elméleti és gyakorlati tudását illeti. Mányszor nézett szembe a halállal, arról halála előtt nyolc nappal belt levelében mintegy rövid beszámolót küld pilóta életéről anyjának. „És még mindig meg vagyok elégedve helyzetemmel — mondja — csakhogy most mindig rossz idők járnak és nem lehet repülni. Eddig 7 (hét) akción van; voltam már *Venecia* fölött is. Ha összehasonlítom mostani időmet a hajón töltött idővel, akkor csodálkozom, hogyan bírtam ki oly soká abban a piszokban.” Október 22-én írja utolsó lapján, hogy e hónapban már nem jön szabadságra, és hogy a rossz idő miatt keveset repülnek.

További sorsáról azután már a repülőállomás parancsnoka, a híres *Banfield* értesíti szüleit. E hivatalos értesítés szerint *Gerszewics József* 1917 okt. 25-én, tehát az olaszok ellen indított offenzívánk második napján, egy záró-repülés alkalmával két ellenséges hidroplánal vívott harcban *Pirano* környékén két lövést kapott a mellébe, ami rögtön a halálát okozta. Október 27-én temették el katonai pompával *Triesztben*. Hajóhadparancsnoksága az I. osztályú ezüst vitézségi éremmel tüntette ki az elesett hőst.

A Bácska derék fiait tehát nemcsak Szerbiában, az *Isonzónál*, *Tirolban*, *Lengyelországban*, *Galiciában*, *Bukovinában*, *Romániában*, *Palesztinában* és *Macedóniában* küzdenek, harcognak a drága magyar honukért, hanem e megszentelt, hőnvertől áztatott föld védelmében felszállnak a levegőbe, kiszállnak a tengerre is és érte a még oly fiatal harciesszközön, a repülőgépen is kockára teszik, sőt ha kell, fel is áldozzák ifjú életüket mert „a haza minden előtt”.

— Meghaltak. *Sárcsevics Viktor* a bélhurutban, *Sárcsevics Miklósné* 70 éves, szívhaj, *Petrik József* (egyébként ismeretlen halott) epilepszia (a Napnyugati-ugorokban érte utól a halál), özv. *Petrekánics Gergelyné Kovla Viktoria* 57 éves, combbóly, *Boros Julianna* 28 éves, hasjagymáz, *Kopunovics István* 82 éves, aggtori elgyengülés, özv. *Novák dálné Lackner Erzsébet*, tüdőlob, özv. *Peits Jakabné Vrab Rozália* 88 éves, aggtori elgyengülés. *Blum Ilona* 12 hónapos tüdőgyulladás, *Freilich Vilmos* 5 éves, tüdőlob, *Tumbász Marinella* 4 éves, tüdőgyulladás, *Károly Máttyás* 80 éves, epilepszia, *Reposch János* 88-as népfelkelő, tüdővész.

NAPI HIREK.

— **Tisztek kitüntetése.** A Signum Laudist másodszer kapták a kardokkal: Minacs Mária 86 os tartalékos főhadnagy és Bézsik Pál 23-as főhadnagy, A III. osztályu katonai érdemkeresztet kapta a hadiékítménnyel és a kardokkal Zöld Béla százados a 6. népfelkelő gyalogezrednél. Ugyanezt először kapták Szilávik László és Kovács János 6. honvéd gyalogezredbeli tartalékos hadnagyk.

— **Ma kezdtek meg az új rekvirálást.** Szabadkától tudvalevően újra huszezer métermázsza gabonát követel a miniszter és ennek beszolgáltatásáért egyenesen a polgármestert teszi felelőssé. Ma kezdte meg ezt az új rekvirálást 33 bizottság. Egy-egy hivatalnok mellé 2 katona van beosztva és amely bizottság még nem fejezte be a régebbi rekvirálást, az tovább folytatja az új rend szerint, a többiek pedig elülről kezdik ott, ahol megkezdtek harmadfél hónappal ezelőtt.

— **Művészi ajtókilincsek Szabadkán.** A miniszter egy leiratban megegyeztet, hogy azokat az ajtóvereteket és kilincseket, melyek történelmi, vagy műbeccsi értékkel bírnak kivonják a rekvirálási alól. Ez azonban szakértő bizottságnak kell megállapítania s akik ily címen mentesíteni akarják rézkilincseiket a rekvirálástól, az január 31-ig kérvényben kérik a polgármestert hivatalnál. Mellékelni kell a kilincs leírását, vagy fényképét, vagy tervének másolatát. Ilyen kilincs azonban nem igen sok van Szabadkán, legfeljebb a városháza nagytermén van három.

— **Tiszti kinevezések.** A szolgálaton kívüli viszonyban az őrnagyi címet és jelleget kapta Zsádányi és törökszentmiklósi Almásy Béla százados. A századosi címet és jelleget kapta Csajkás Mihály, a 6. népfelkelő parancsnokság nyilvántartásában álló népfelkelő főhadnagy.

— **Vitéz honvédek.** A bronz vitézségi érmet adták az ellenség előtt tanúsított vitéz magatartásukért Győre József, Szántai Ferenc és Komlósi Ferenc népfelkelőknek, Kuba Kristóf, Lung Jakab tartalékos tizedeseknek, Welker István népfelkelő ővezetőnek és Dörflinger József tartalékos honvédnek a 6. honvéd gyalogezredben; Kovács Kálmán, Major Dezső, Busai Mihály huszároknak és Balassa József tartalékos huszárnak a 4. honvéd huszárezredben. Az ellenség előtt teljesített különösen kötelességű szolgálataikért a koronás vas érdemkeresztet adták a vitézségi érem szalagján Wranyasovits László I. osztályu számvivő altisztnek, Heib Henrik tartalékos I. osztályu számvivő altisztnek, Noll Dániel népfelkelő II. osztályu címzetes altisztnek, Böhrig Keresztély népfelkelő századosvezető, címzetes őrmesternek, Stein Károly, Lunták Gyula, Moises Lipót tartalékos I. osztályu számvivő altisztnek, a 6. honvéd gyalogezredben. A vas érdemkeresztet kapták a vitézségi érem szalagján: Rakió József és Palenkás Pál népfelkelési kötelesség alatt álló kocsisok, Mészá-

ros Pál népfelkelő, a 6. népfelkelő parancsnokság nyilvántartásában, Dulics Antal népfelkelő II. osztályu számvivő altiszt a 6. népfelkelő gyalogezredben.

— **A női választójog.** Ács Jenő dr. szombaton este a Lloyd termében igen érdekes előadást tartott a női választójogról. Jogi és társadalmi szempontból fejtegette a választójogot, mely érvelni fogja az értelmiség számára a választásoknál, erősíteni a magyarságot és biztosítani a választás tisztaságát. Súlyos azonban a javaslatnak, hogy az önálló ipart és kereskedést űző nőket kizárja a választójogból, ha nincs 4 polgárijuk.

— **Diót kap Szabadka.** Szabadka város közéletmezői hivatalának a multkoriban hivatalosan kiutaltak a Klein Géza cégtől 11 métermázsza diót, de ez a dió olyan rossz volt, hogy a közéletmezői hivatal nem vette át. Kértek tehát a Zöldszéktől jó diót, mire a központ ma arról értesítette a várost, hogy *Leipzig* Márton és Fia belényesi cégtől utalt ki Szabadkának ugyancsak 11 métermázsza diót. Ha ez megjön, akkor a közönség juthat egy kis dióhoz, ha nem is nagyon ocsón.

— **Mikor kapunk burgonyát?** Szabadka közönségének jár 17 vagon burgonya. A Burgonyaközpont szekszárdi kirendeltsége most értesítette a várost, hogy a szabadkai közéletmezői hivatal felelősségére lehet már szállítani a burgonyát. A fagy okozta kár természetesen a termelési helytől kezdve a vevőt terheli. Ilyenformán Szabadka lakosságának van burgonyája, de még sincs burgonyája, mert a tél közepén jut eszébe a központnak, hogy Szabadkának kiutaljon könnyen megfagyó burgonyát. Lesz majd krumpoli, ha az idő megenyhül.

— **A hízó sertések bejelentése.** Miniszteri rendelet értelmében össze kell írni az összes hízó sertéseket. Ezeknek a bejelentési határidejét Szabadkán január 10-ig meghosszabbították. Addig kell tehát bejelenteni a hízókat az anyakönyvi hivatal előcsarnokában.

— **Új esendőrök a szabadkai állomáson.** A sok cserapészt megakadályozására eddig is folyton sürgetjük a vasuti rendőrség felállítását. Ez ugyan, az emberhiány miatt, nem történhetett meg, azonban hivatalos értesítés érkezett már arról, hogy a napokban Szabadkára érkezik 10 esendőr, akik az állomáson teljesítenek szolgálatot. Reméljük, hogy ezzel majd csak meg fog fogyatozni a cserapészek száma.

Valódi amerikai

fogak és fog-sorok.

Különlegességek fogászati munkában, aranyból és platinából, valamint arany- és platinafogak, koronák és hídak, ugyazintén szájpadlás nélküli fogak. Foghúzás teljesen érzéstelenítve és fogtömések (plombások).

Schäffer Géza vizsgázott fogtechnikus.
Szabadka, Kossuth-u., Prokes-ház. Telefon 56.

— **Miért nincs zsír?** Szombaton az a kellemetlen hír fogadta a városi mézárselek előtt ácsorgókat, hogy a hó 15-ig, sőt valószínűen tovább is, nem kap senki egy szem zsirt sem, se pedig szalonát. Megkérdeztük ez ügyben *Winkler Imre* városi tanácsnokot, a közéletmezős vezetőjét, aki sajnálattal jelentette ki, hogy bizony zsirt nem bír adni senkinek, mert nagyon kell takarékoskodni és most még esetleg tud szerezni mindenki magának, ha utána jár, de gondolnia kell a városi vezetőségnek a nyári hóapokra is, amikor majd egyáltalában nem lesz zsír. Ha a város nem kap diszkrét leszurásra, akkor nem is adhat zsirt. Erre a kevéssé megnyugtató válaszra csak azt felelhetjük: türelm, mert lesz még rosszabbul is!

— **A 49-50 éves népfelkelők helyi szolgálata.** A honvédelmi miniszter 15033-17. sz. rendelete szerint az 1867. és 1868. születésű évtolyambeli bármely alkalmassági fokozattal bíró legénységi egyének csakis a mögöttes országgrészekben használhatók fel.

Mesédlelőtt lesz vasárnap 13-án a *Lifkában*; mesél *Margit néni*.

— **A Fehérkereszt-Egyet karácsonyfajára adakoztak:** Halósy Vojnits Etta 10 K. Horovitz Ignác 10. Hitelszövetkezet 50, Kiss Karolyne 40. dr. Ney László 300, Ungar-erőkösök 10. Vasváry József 20, Récey Edéné 40, Connen Vilmosné 60, Connea Vilmosné 140, Barkáts Mária 10, Birkáss Gyulané 50, Hartmann Rafaelné 50, Hartmann József 150 K.

— **Felrobbant a szódásüveg.** Szellő Erzi 24 éves szódásiány az este 8 órakor a Nádor-kávéházban egy szódásüveget akart „kispriccelni”. Az üveg felrobbant és a lány homlekán s mindkét alkarjának ütődésén megsérült. A mentők köztük be.

— **A vasutas és a hadiözeveg.** Kaptuk a következő levelet: „Te-kintetes Szerkesztőség! Azért írom e sorokat, hogy lapjában szelíztetve, a nagy nyilvánosság előtt részünkre, szerencsétlen hadiözevegyekre oltalmat eszközöljön ki a felmentett és leginkább részeg vasutasok rágalmai ellen. Eszem a következő: Folyó hó 3-án esti időben barátommal munkából hazatérve az 5-ik körben egy széke, kopott ruhában levő — valószínűleg fékes-vasutas részegen támoylegt és látszott, hogy akarattal nekem dől. Erre ő sértődötten a legocsmányább szavakat kiabálta utánam. Felesége, egy sápadt barna aszényka — sorsa nem irigylendő — egyre könyörgött neki, de hasztalan csittitgatta. Kérdelem a tek. Szerkesztőségtől, azért vannak e felmentések, hogy itthon részegeskedjenek, garazdálkodjanak a munkában öszülő nőket közbotrányban részesítsék, azért, mert férjünk az életét áldozza bérlettük is? Mirevaló a katonai rendőrség? nem tudja kifürkészni kik azok a vasutasok? A karácsonyi segély nagyon elvette az eszüket, bár abból sok vasutas család keveset kapott de annál többet bankódott? Hát a vasút mit szól ehhez? Azért menteti fel az ilyen gazembereket, hogy mások életét veszélyeztessék? Egy kis körültekintést! Egy hadiözeveg — négy család eltartója.”

Színház.

Színházi hírek. Kedden és szerdán lesz a bemutató előadása Pászter Arpád és Géth Sándor színjátékának, a „Vengerkák”-nak. — Csütörtökön Szisus és Jékai Mór nagyhirű, remek zenéjű nagyoperettjét, a „Cigánybáró”-t adják elő a címszerepben Torma Zsigával, aki hosszabb betegsége után ekker lép fel elősnér. Partnere Heldy Juci lesz.

Színházi műsor:

Hétfőn A) bérletben „Mágnás Miska” operett.
Kedden B) bérletben itt először „Vengerkák”, színjáték.
Szerdán A) bérletben másodszer „Vengerkák”.
Csütörtökön B) bérletben „Cigánybáró” nagyoperett.
Pénteken A) bérletben itt először „Özvegy kisasszony” vigoperett.
Szombaton B) bérletben másodszer „Özvegy kisasszony.”

A városi színházban az estéli előadások pontosan fél 8. a délutáni előadások pedig fél 4 órakor kezdődnek.

Közgazdaság.

Faarverési eredmény. Az apatini erdőhivatal kerületében termelt faanyagra a megtartott árverésen ajánlatot adtak be: Szanter Antal (Apatin) az első csoportba oszatott fára 46 százalék felülfizetéssel, Sajeunauer Sándor (Felsőkabos) 132.727 K-val.

Nyomatott a kiadótulajdonos, Szent Antal Nyomda és Irodalmi Vállalat mint szövetkezet könyvnyomdájában Szabadkán, Rákóczi-utca 29. száma

Felelős szerkesztőnk telefonossáma:

Pallas 34.

Korzó Mozi

műsora.

Hétfő-kedd:

Harry Piel,
a szeniális moszinnész vakmerő attrakciói, mesteri filmje

A fekete lord.
Kalandoz történet 4 felvonásban.

A boldogság kapuja.
Színmű 3 felvonásban. Nerdisk ujdonság!

Kezdete: hétfő- és vasárnap d. u. 2 1/2, 4, 6, 8 órakor. Kétkösznap 5 és 8.

Kocsis, kihordó munkásnyok felvételnek a „Johanna” szikvizgyarban Szegedi-ut.

ELITE MOZGO

Vasárnap—hétfőn, 7—8-án:

Szenzációs szerelmi dráma!

A folt

Egy fiatal asszony tragikus sorsa három részben.

Főszereplő: **BERND ALDOR**
És a fényes kísérő műsor.

Előadások kezdete: hétköznap fél 8 és fél 9 órakor, vasár- és ünnepnap pedig 2—8-ig és este fél 9 órakor.

Mozgófényképszínház.

KORZÓ MOZI MUSORA:

Hétfő—kedd: *Garry Piel*, a legzseniálisabb moziszínművész vakmerő produkciói, izgalmas drámai színdarabok: *A fekete lord* 3 felvonás. *Boldogság kapuja*. Nordisk újdonság, megkapó dráma 3 felv.
Szerda—csütörtök: jan. 9—10, *Ze Yenkins* nagyszerű alakítása. *A 17-es fegyver*. Rejtélyes detektív történet 3 felv. *Hadseregünk útja Velence felé*. A legújabb hivatalos felvételek 3 részben.

Péntek—vasárnap, jan. 11—12—13: Jön Winterri, a világhírű spiritizista művész filmje. Minden attrakciója csupa szenzáció. *Az impresszárió titokzatos történet* 3 felv. *Dollár néni*, bájos vigjáték. Kövessy Albert darabja.

Egy jó házból való fiút

**nyomdász-
tanoncnak**
fizetéssel felvesz a
SZENT ANTAL nyomda

! Harisnyáit !

javíttassa „Rózsa“ varrott fejeles-sel. Párónként K 240. Törv. védve. Minden párhoz kell egy régi harisnyaszár. A harisnya fejét levágni nem szabad. Bármilyen más fejelet és javítást elfogadunk. Gyűjtőhely: Pázmány-u. 34. szám.

Harry

luxus bőrtisztítócrém
garantált valódi békeidőbeli minőség.

Harry

az urvilág kedvelt sevrópasztája. Eladási árak 1917 november 10-től 40. sz. 1 doboz 2 K, 60. sz. 1 doboz 3.50 Kapható Szabadkán minden előkelőbb üzletben.

Harry

sevrópasztánk látszólagos magas ára dacára mégis a legolcsóbb, mert a használatban kitűnik, hogy hasonlíthatatlanul kiadósabb, mint a különféle fejta hadicipőkrémek, melyek 6—8 doboz szükséges, hogy 1 doboz „HARRY“ pasztát pótoljon. Nagyani szétküldési telep.

Reiter és Társa
vegyészeti gyár
Budapest, VII., István-ut 69.

A világlátsági rendelet

határozatait a fényhatás
csökkenése nélkül oszakis

Tungstram félwattos lámpákkal

lehet betartatani.

Használjon 25, 40,
60 watt fogyasztású

Tungstram-lámpákat.

Új magyar Vörös- kereszt sorsjegy!

Részletfizetésre:

2 drb 25 havi részlet á 6 K
5 drb 24 havi részlet á 15 K
10 drb 30 havi részlet á 25 K
Az első 3 részlet kifizetésénél átadom törvény értelmében kiállított részlelyvet, úgy hogy a legközelebbi húzásban már rész vesz. Húzás márc. 5-én. Vidéki megrendelés portómentes.

Kapható

a **Kunetz-Bankban**
Szabadka, Eötvös-utca.

Hirdetéseket felvesz
a kiadóhivatal.

Dohányzók

még kaphatnak gyári áron cigarettát hűvelty. Eredeti vergé-papíron készült, békeidőbeli való minőségű hűvelty, 1 doboz 100 hűvelty, 60 fillér. 1000-kint 5% engedmény. Csakládi levélpapír, 100 levélpapír és 100 boríték (a boríték selyembetű) 5 kor. 50 fill. mind a 200 darab. Szabadkai látképek és más újdonságok darabja 10 fillér. Névjegyek azonnal kelésesen készülnék. Író- és oszmagolópapírok gyári raktára.

Lipsitz és Lampel

könyv-, papírkereskedése és könyvnyomdája. Szabadka, Rudics-utca.
Telefon 604 sz.

Ujságkihordó

leány felvétetik a
„DÉLVIDÉK“
kiadóhivatalában
Rákóczi-utca 20.

IZLÉSES ÉS OLCSÓ ÜZLETI LEVÉL-
PAPIROK ES BORITÉKOK A

SZENT-ANTAL
KÖNYVNYOMDÁBAN

SZEREZHETŐK BE.

Haffia nincs és nem is lesz!

Nyersanyaghiány miatt a papírszárga ára ma már nem emelkedik. Mindenki látssa el magát előre

„PATRIA“
szellőkötöző papírszárgával.

Ára 100 kg-ként 580 korona. Kapható Göttsch és Schmiel „Patria“ papírszárga eladási irodája. Budapest, VII kerület, Rákóczi-ut 6. sz.

Róka, görény

bőröket valamint más nemes szőrmekeket, legmagasabb árban megvesz

Kertész Miklós

divatszűcs, Vörösmarty-utca 52. szám.

Horvát Országos Bank R. T. fiókja, Szabadka.

Központ: Osijek

Fiókok: Szabadka, Zagreb, Karlovac, Novi Orlkvenica.

Befizetett alaptőke 20.000.000 és tartalékalap 9.000.000 K.

Elfogad: betéteket könyvecskékre és folyószámlán a legkedvezőbb feltételek mellett. — A betétekre a moratórium rendelkezései nem vonatkoznak és azok megállapodás szerint fizetnek ki.

Vesz és elad: mindenféle értékpapírokat (állami címleteket, zálogleveleket, sorsjegyeket stb.) külföldi érc- és papírpénzeket és az összes egyéb értékeket napi áron.

Atvesz letétbe és kezelésre értékpapírokat.

Folyósít: Jelzálogkölesönöket földbirtokra és nagyobb városokban házakra.

Kibocsájt: 4% és 5% (utóbbiak 3% nyeresémmel) pupilláris biztosság, adómentes, mindenféle évadok céljaira alkalmas zálogleveleket.

FINANCIROZ ipari és kereskedelmi vállalatokat, végez birtokparcellázásokat és elfogad ingatlanokra vonatkozó komissionális megbízásokat.

VÉGZI LEGELŐNYÖSEBE feltételek mellett az összes banküzleteket, továbbá bürzei és komissionális megbízásokat.